

SISTEMI FASCIOKUTAN I VASKULARIZIMIT DHE LEMBOT FASCIOKUTANE NË KËRCI

SOKOL ISARAJ, NARDI KOLA, ALBANA ALEKSI*

Summary

FASCIOCUTANEOUS SYSTEM OF BLOOD SUPPLY AND FASCIOCUTANEOUS FLAPS OF THE LEG

Reconstruction of the lower leg remains still a big challenge to the plastic surgeon. The unique characteristics of the lower leg, its role in walking and standing, limited possibilities of reconstruction, all contribute to this. Fasciocutaneous flaps constitute an important chapter of the reconstruction, in an area where other options like muscular and musculocutaneous flaps are scarce. During a 6 year period, 53 patients were treated at the Service of Burns and Plastic Surgery, with one of the possible flaps, of which 9 were fasciocutaneous. Almost all the patients were trauma ones, often suffering open fractures of the leg. Flaps were proximally based for the upper and middle third of the leg, and distally based for defects of the lower third of the leg. The mean width to height ratio of the fasciocutaneous flaps was 1.63. Total loss of the flaps occurred in 15% of the cases, another 15% suffered partial necrosis, and the rest 70% were successful. The paper is a general view on the principles of the fasciocutaneous system of vessels on the leg, and its use for safe elevation of regional fasciocutaneous flaps. Although new techniques have emerged in plastic surgery practice, like perforator and free flaps, fasciocutaneous flaps are still playing an important role in the reconstruction of this area, constituting the first possible option to be considered under such circumstances.

Kërciri ka karakteristika specifike të vaskularizimit të lëkurës, që janë unike për të, dhe që e dallojnë nga të gjithë regionet e tjerë truporë. Në pjesët e tjera të trupit furnizimi me gjak i lëkurës është rezultante e tre përbërësve kryesorë: sistemit kutan direkt, sistemit muskulokutan, dhe atij fasciokutan. Në kërci sistemi kutan direkt është pothuaj inekzistent, me përjashtime shumë të vogla. Sistemi muskulokutan është gjithashtu jo shumë i theksuar dhe rolin kryesor e ka sistemi fasciokutan i furnizimit. Një gjë e tillë u bë e qartë vetëm pas viteve '80. Deri atëherë kërciri quhej si zonë tabu për ngritjen e lembove kutaneo-dhjamore ose të ashtuquajturave lembo random. Bile kur listoheshin mënyrat e ngritjes së lembove random, sipas zonave trupore, kërciri pothuaj lihej mënjanë. Gjithmonë rekomandoheshin lembo random me raporte bazë lartësi pothuaj 1 me 1, ndërkohë që në zonat e tjera ky raport shkonte deri në 1:1,5. Në vitin

'81 Ponten raportoi për herë të parë lembo krurale që i tejkalonin raportet e zakonshme, bile mund të shkonin deri në raporte 1:3. Asistentët e tij i quajtën ato "superlembo". Ajo që i bënte këto lembo të suksesshme, edhe pse në raporte bazë: lartësi të guximshme, ishte një fakt shumë i thjeshtë: Ponten gjithmonë kishte përfshirë në lembo edhe fascien e thellë krurale. Pa e ditur, ai kishte hedhur hapin e parë drejt zbulimit të një mënyre të re të furnizimit me gjak të lëkurës, ende të panjohur deri atëherë, mënyrës fasciokutane. Punimet e tij u pasuan shpejt me punime të shumta klinike, por edhe anatomike, që hodhën dritë mbi këtë mënyrë furnizimi të lëkurës. Lembot e bazuara në këtë mënyrë furnizimi u quajtën fasciokutane, dhe mbizotëruan shpejt praktikën e rikonstruksionit të anësisë së poshtëme, për shkak të lehtësisë në aplikim, vitalitetit të konsiderueshëm, indeksit të ulët të dështimit. Edhe sot e kësaj dite, kur